

Sprawozdanie z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zambrowskim w 2023 r.

W dniu 15 marca 2021 r. Rada Powiatu Zambrowskiego uchwaliła Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Zambrowskim na lata 2021 – 2025.

Kierunki rozwoju polityki społecznej Powiatu Zambrowskiego polegają na wyborze długoterminowych celów strategicznych i celów operacyjnych oraz wyznaczaniu sposobów ich osiągania. Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych jest koncepcją działań zamierzających do zrównoważonego i długoterminowego rozwoju pomocy społecznej i pieczy zastępczej. Cele strategiczne wynikające z wizji strategii wyznaczają kierunek działań mających poprawić sytuację społeczną rodzin, wpłynąć na złagodzenie skutków negatywnych zjawisk oraz ułatwić wyjście z kryzysu ludziom zagrożonym wykluczeniem społecznym.

I. Cel pierwszy strategiczny- zwiększenie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców powiatu zambrowskiego.

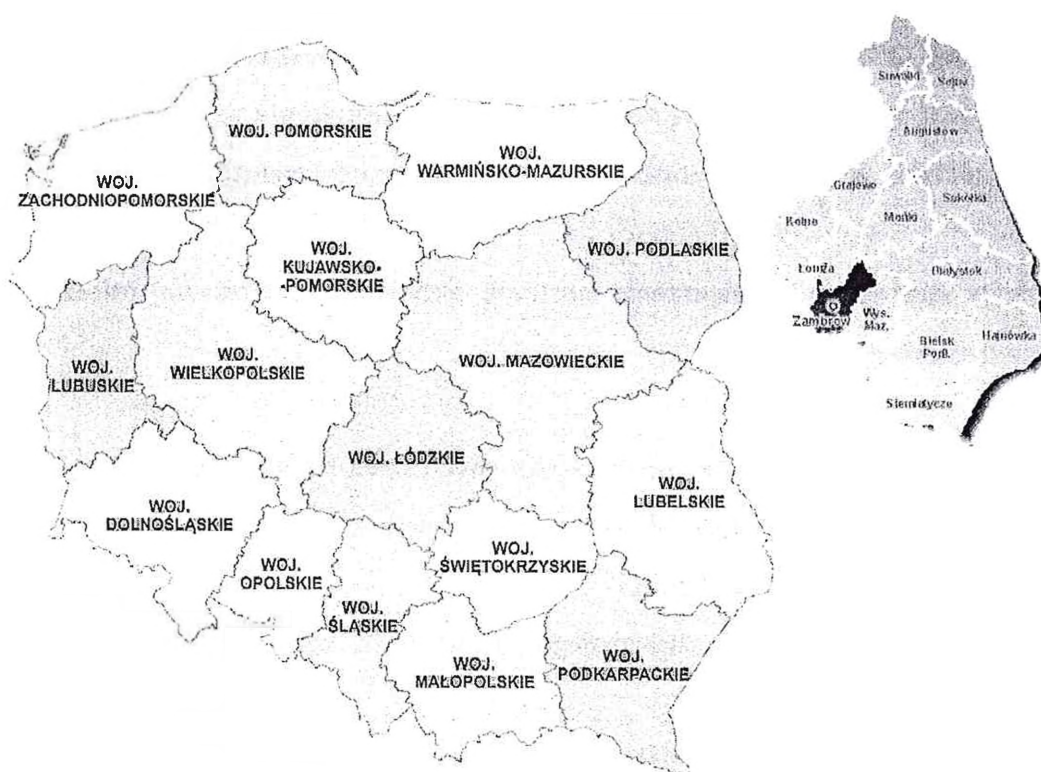
1. Cele operacyjne:

- Ochrona miejsc pracy i ograniczenie negatywnych skutków epidemii COVID-19.
- Poprawa zatrudnienia poprzez efektywną aktywizację zawodową osób bezrobotnych.
- Rozwój lokalnej przedsiębiorczości.
- Popularyzacja kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych, pracodawców i pracowników.
- Promocja mobilności na europejskim rynku pracy.
- Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanych kompetencjach, w tym cudzoziemców.
- Profesjonalna i skuteczna obsługa klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie.

Lokalny rynek pracy

Powiat zambrowski zajmuje najmniejszą powierzchnię (733,1 km²) w południowo - zachodniej części województwa podlaskiego. Posiada korzystne położenie geograficzne, na krzyżujących się ważnych szlakach komunikacyjnych. Jest to teren typowo rolniczy i posiada

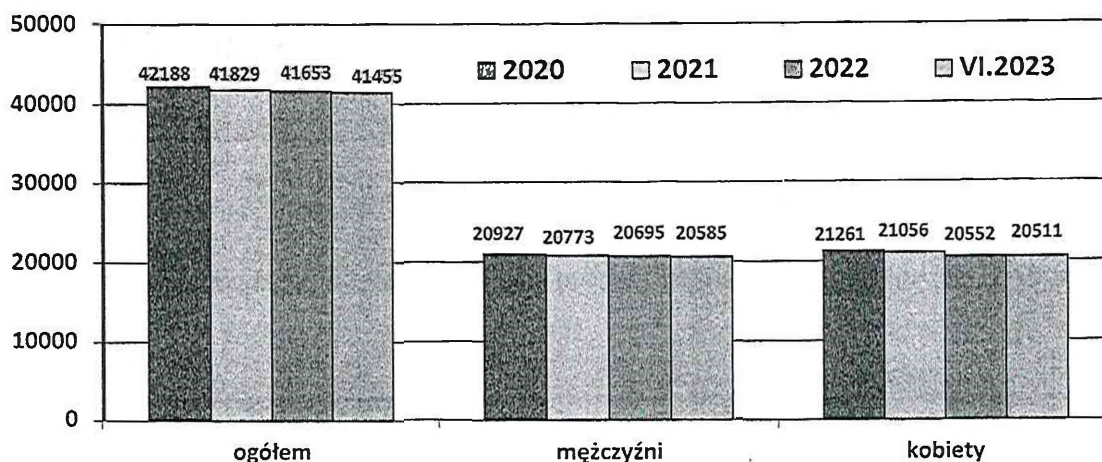
wiele uwarunkowań, które tworzą szanse umiarkowanego rozwoju gospodarczego tego obszaru. Ponadto malownicze tereny leśne i nieskażone przemysłem środowisko stwarzają stosunkowo dobre warunki dla rozwoju turystyki i rekreacji. W jego skład wchodzi miasto Zambrów oraz gminy: Zambrów, Kołaki Kościelne, Szumowo i Rutki. Powiat graniczy z powiatem łomżyńskim, białostockim, wysokomazowieckim w województwie podlaskim i powiatem ostrowskim w województwie mazowieckim.

Demografia

Na koniec czerwca 2023r. w powiecie zambrowskim zamieszkiwało 41455 osoby w tym 20870 kobiet. W porównaniu do końca 2022r. liczba ludności zmniejszyła się o 0,5%. Przedstawia to wykres nr 1.

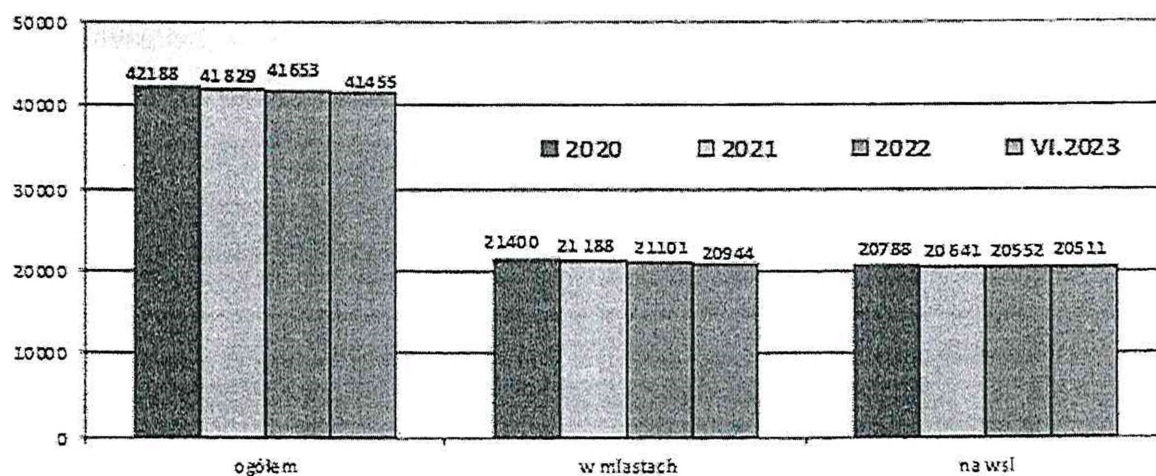
Wykres 1. Liczba ludności powiatu zambrowskiego ze względu na płeć

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

W strukturze ludności powiatu zambrowskiego przeważa ludność miejska. Zarówno stan ludności zamieszkałej w mieście jak i na wsi ulega stopniowemu zmniejszeniu co przedstawia poniższy wykres.

Wykres 2. Liczba ludności powiatu zambrowskiego ze względu na miejsce zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

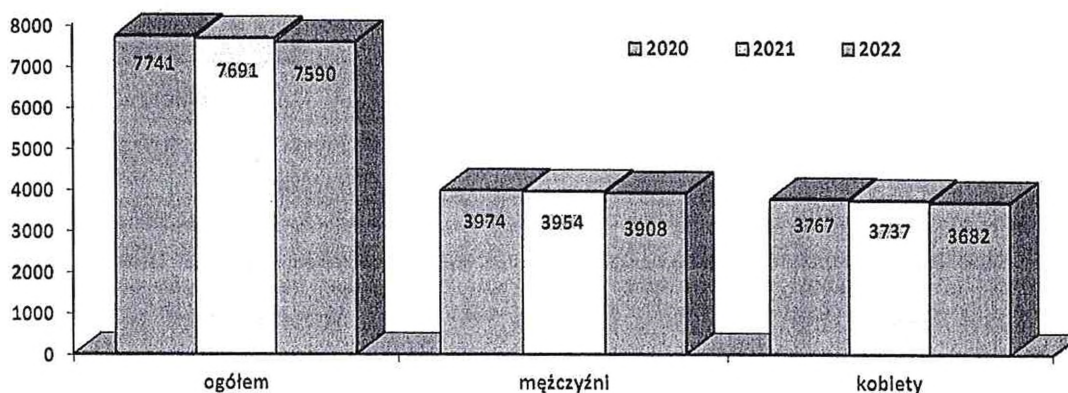
Jak łatwo zauważyć liczba osób w powiecie zambrowskim na przestrzeni 4 lat zmniejszyła się o 733 osoby tj. 1,7%

Analizując rynek pracy należy stwierdzić, że podaż pracy jest w dużym stopniu zależna od czynnika demograficznego. Głównie chodzi tu o podział ludności na grupy wiekowe tj. ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym i poprodukcyjnym.

Na wykresie 3 przedstawiono dane dotyczące liczby osób z terenu powiatu zambrowskiego w wieku do 17 lat włącznie. Widoczna jest tutaj tendencja spadkowa

w ogólnej liczbie tej populacji, jak również wśród kobiet i mężczyzn. W porównaniu z ogółem ludności zamieszkującej powiat zambrowski, udział osób w wieku do 17 lat na koniec 2022 r. wynosił 18,2%. Pomimo a może wskutek zmniejszającej się liczby ludności udział w wieku przedprodukcyjnym uległ zwiększeniu z 18,3% w 2019r. do 18,2% w 2022r.

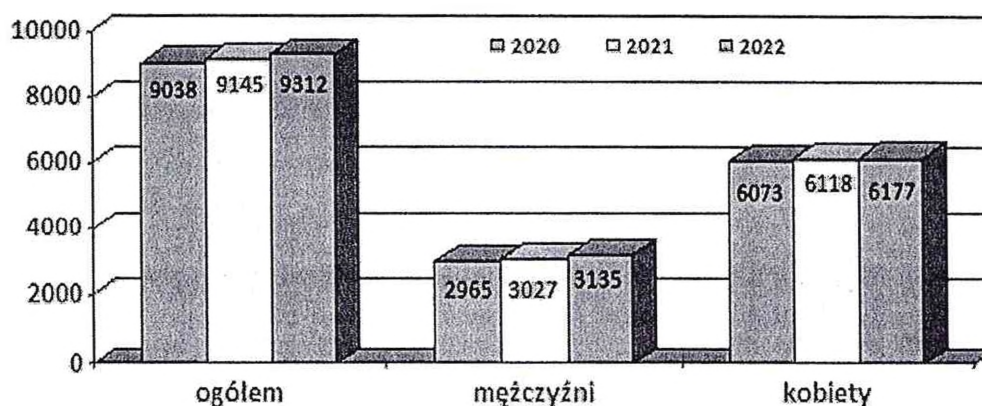
Wykres 3. Liczba ludności powiatu zambrowskiego w wieku przedprodukcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Na poniższym wykresie przedstawiono natomiast strukturę osób w wieku poprodukcyjnym, tj. powyżej 60 lat (w przypadku kobiet) i 65 lat (w przypadku mężczyzn). Wskazuje on na przyspieszony proces starzenia się ludności Polski. Udział osób w wieku poprodukcyjnym w stosunku do ogółu ludności wzrósł z 21,4% w 2020r. do 22,4% w 2022r.

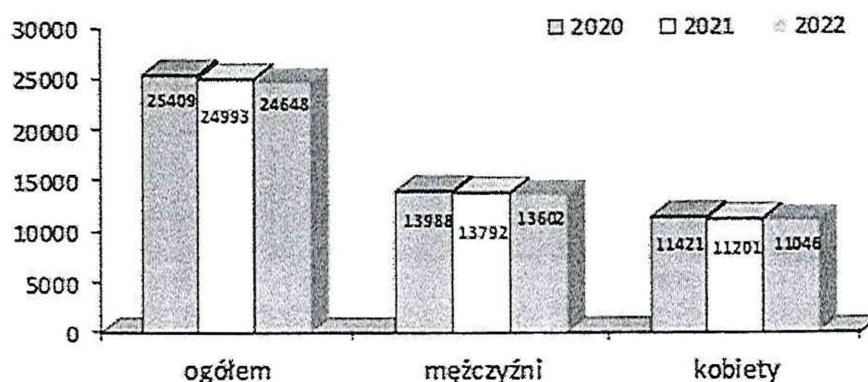
Wykres 4. Liczba ludności powiatu zambrowskiego w wieku poprodukcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Ostatnią z analizowanych grup stanowią osoby w wieku produkcyjnym tj. 18–59/64 lata - wykres nr 5. Podobnie jak w pierwszej analizowanej zbiorowości, grupa ta charakteryzuje się trendem malejącym. Nastąpił spadek 3% w stosunku do roku 2020r.

Wykres 5. Liczba ludności powiatu zambrowskiego w wieku produkcyjnym

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

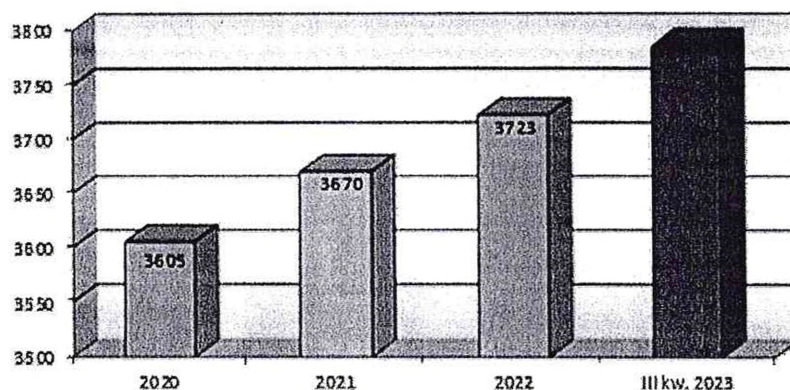
Podsumowując współczynnik obciążenia demograficznego tj. stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym stale wzrasta. Poniższa tabela obrazuje ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Wyszczególnienie	2020	2021	2022
Polska	28,1	28,9	29,9
Powiat zambrowski	27,6	28,3	29,4
Miasto Zambrów	26,4	27,6	29,3
Gminy			
Kołaki Kościelne	29,6	30,7	31,2
Rutki	26,0	26,1	26,2
Szumowo	26,4	26,6	27,8
Zambrów	24,6	24,7	24,9

Podmioty gospodarcze

Według danych GUS na koniec III kwartału 2023 roku na terenie Powiatu Zambrowskiego zarejestrowanych było ogółem 3786 podmiotów gospodarczych. Liczba podmiotów gospodarczych w stosunku do końca 2022 roku wzrosła o 1,7%.

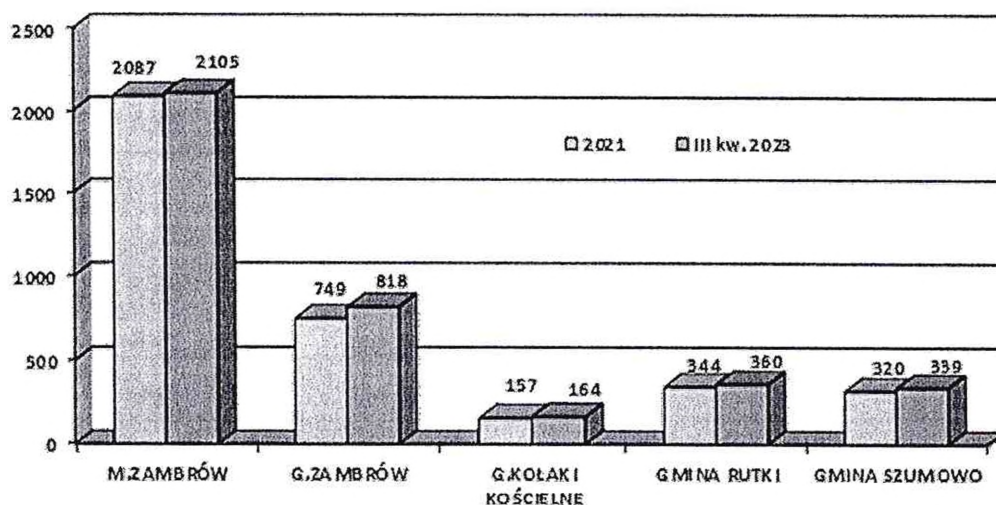
Wykres 6. Liczba podmiotów gospodarczych działających w powiecie zambrowskim

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Liczba podmiotów gospodarczych wzrosła we wszystkich gminach powiatu zambrowskiego (wykres nr 7). Należy nadmienić, że znacząca przewaga podmiotów rejestrowanych jest przez osoby prowadzące indywidualną działalność gospodarczą, co świadczy o dużej przedsiębiorczości zambrowian.

Wykres 7. Podmioty gospodarcze w powiecie zambrowskim na koniec 2021 i III kw. 2023r.

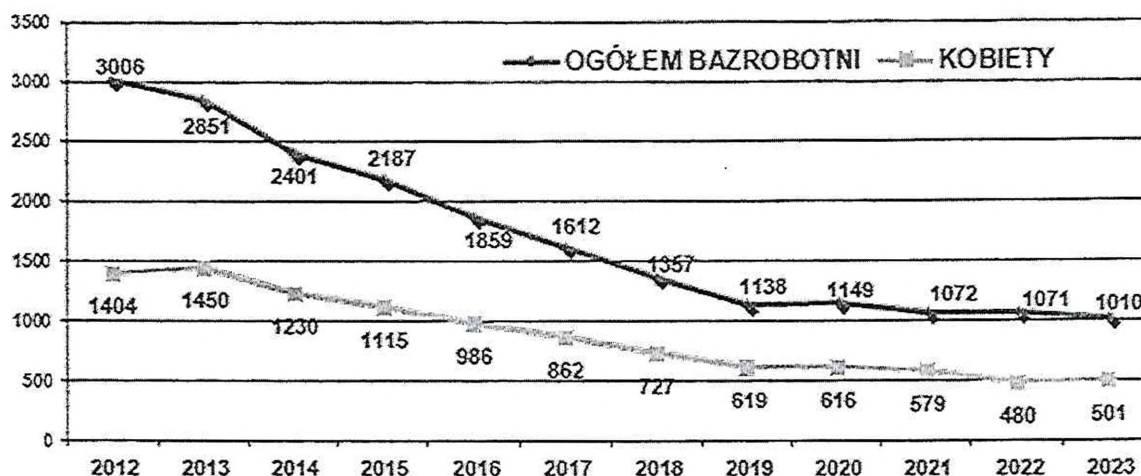
Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://bdl.stat.gov.pl/BDL/dane/teryt/>

Bezrobocie

Liczba zarejestrowanych bezrobotnych w powiecie zambrowskim na koniec 2023r. wyniosła 1010 osób (w tym 501 kobiet) i była niższa od odnotowanej w końcu roku 2022 o 61 osób.

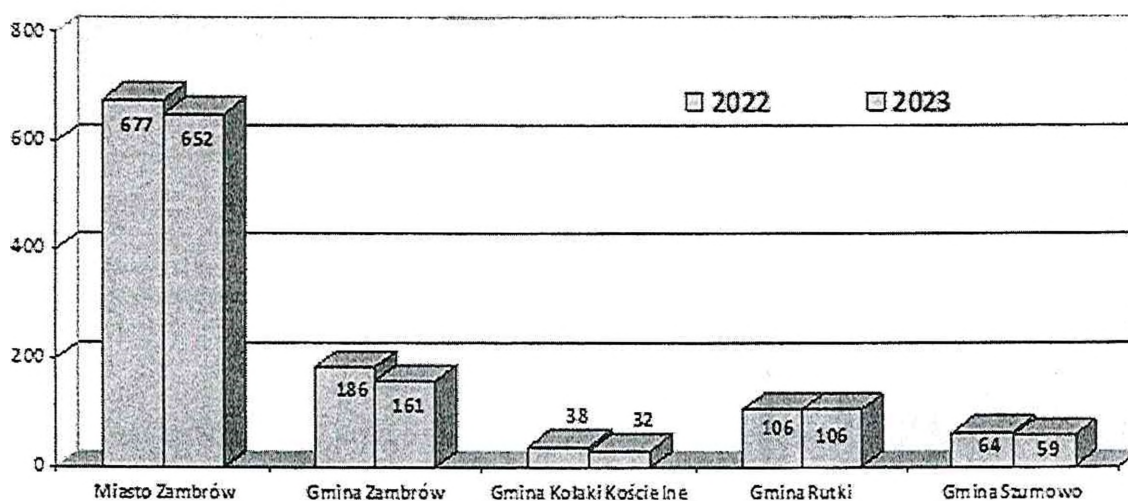
Ciągły spadek bezrobocia odnotowywany jest od 2013r. Obrazuje to poniższy wykres.

Wykres 8. Liczba bezrobotnych w latach 2012 – 2022

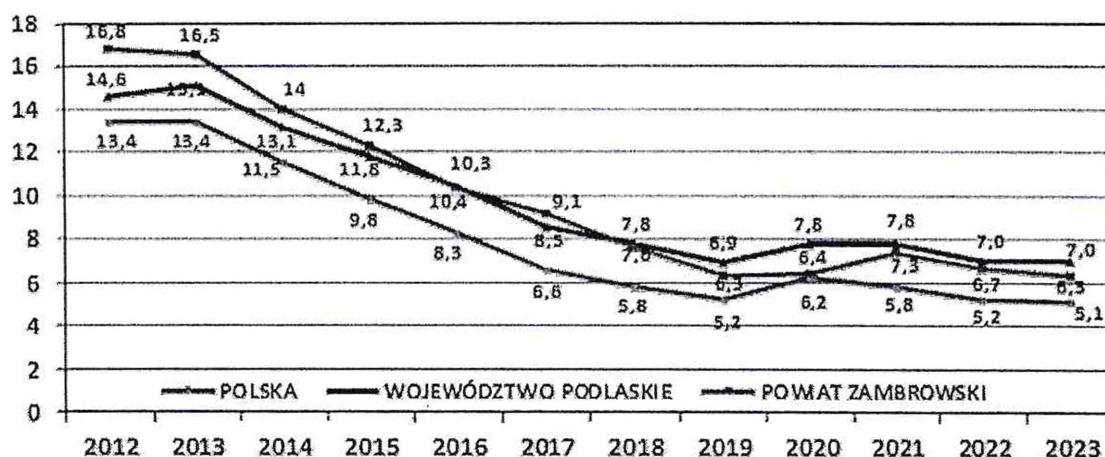
Liczbę zarejestrowanych bezrobotnych we wszystkich gminach powiatu i mieście Zambrów na koniec 2022r. i 2023r. przedstawia poniższy wykres. Najwięcej zarejestrowanych bezrobotnych to mieszkańcy Zambrowa a najmniej z Gminy Kołaki Kościelne.

Wykres 9. Bezrobotni w poszczególnych jednostkach powiatu zambrowskiego

Bezrobotni zarejestrowani na koniec grudnia 2023r. w PUP w Zambrowie stanowili 7,0% ludności aktywnej zawodowo. Stopa bezrobocia w kraju wynosiła 5,1%, a w województwie podlaskim 6,3%. Poniższy wykres przedstawia **stopę bezrobocia** w Powiecie Zambrowskim na tle Polski i Województwa Podlaskiego.

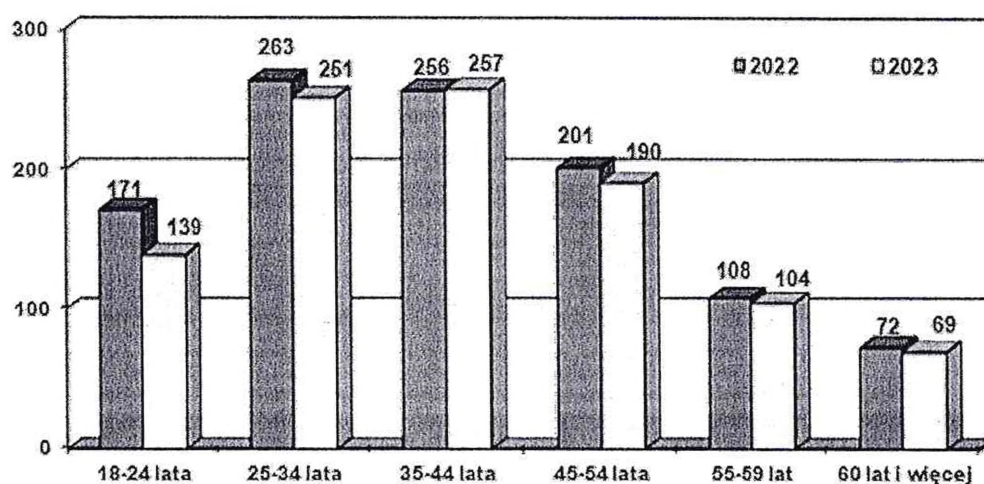
Wykres 10. Stopa bezrobocia

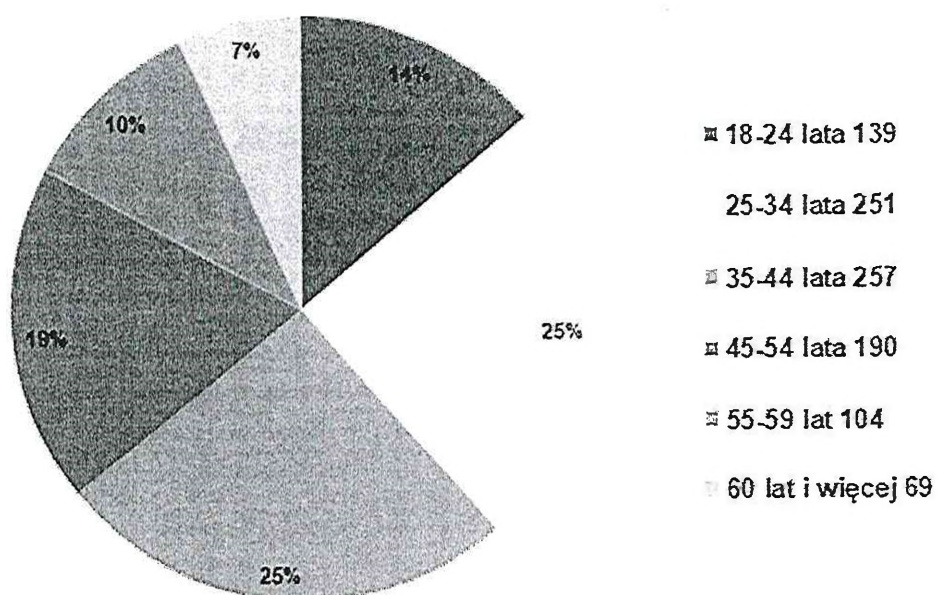
Struktura bezrobocia

W **strukturze wiekowej** niezmiennie najliczniejszą grupę stanowią osoby w wieku 35 – 44 lata. Na koniec 2023r. ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych wynosił 25,5%. Poniższe wykresy przedstawiają strukturę wiekową bezrobotnych na koniec 2022 i 2023r. oraz udział poszczególnych grup wiekowych w stosunku do ogółu bezrobotnych w 2023r.

Wykres 11. Struktura bezrobotnych wg. wieku

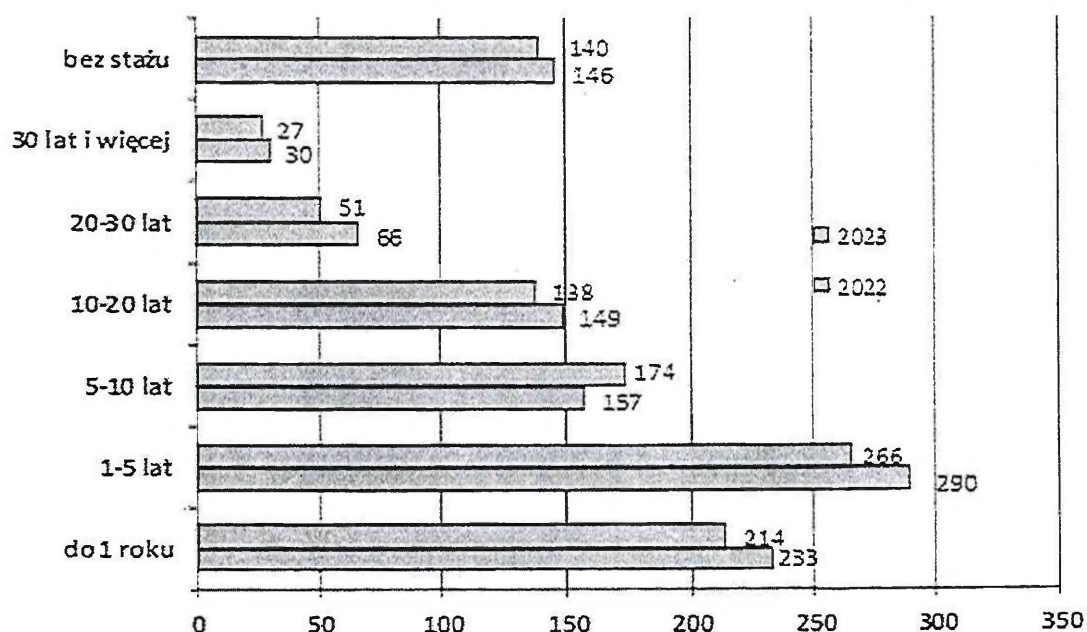

Wykres 12. Udział poszczególnych grup wiekowych w stosunku do ogółu bezrobotnych.

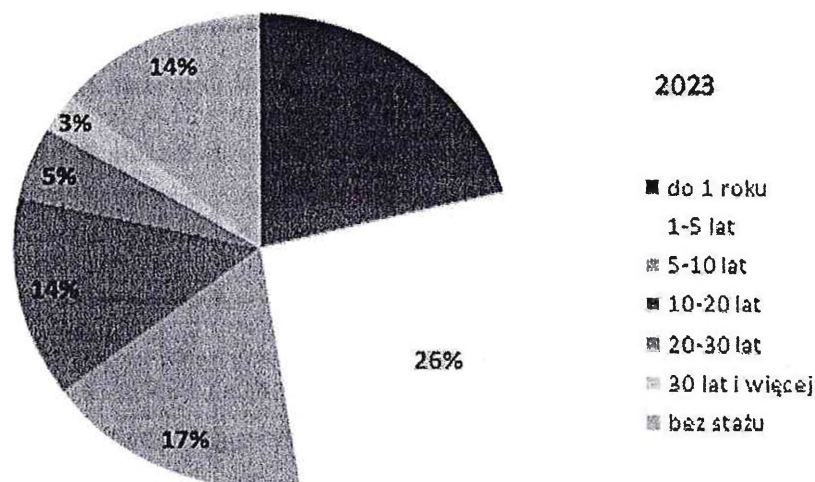

Na koniec roku 2022 jak i 2023 najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni legitymujący się stażem pracy 1 – 5 lat. Analizując sytuację tej grupy bezrobotnych można zauważyć negatywną tendencję wzrostową osób, które dotychczas nie pracowały. Strukturę bezrobocia wg stażu pracy ilustrują poniższe wykresy.

Wykres 13. Struktura bezrobotnych wg. stażu pracy

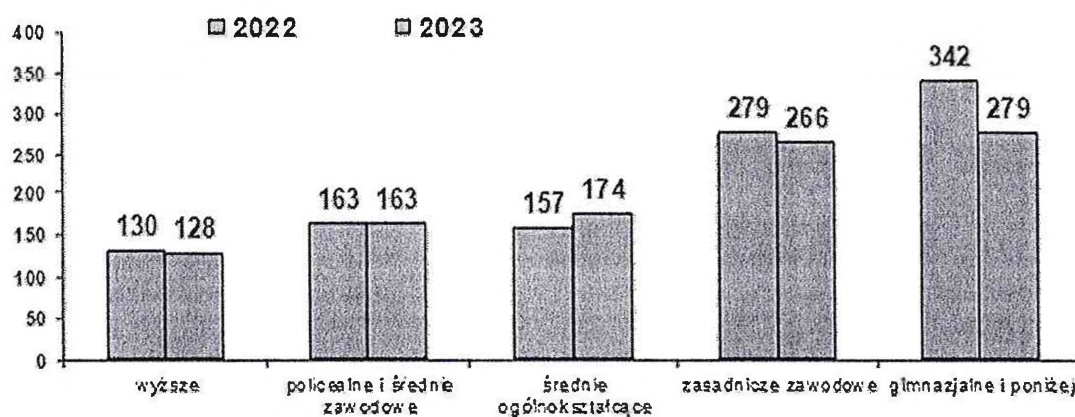

Wykres 14. Udział poszczególnych grup wg. stażu pracy w stosunku do ogółu bezrobotnych.

Analizując strukturę bezrobotnych pod względem **wykształcenia** można zauważyć, że niezmiennie najliczniejszą grupę wśród zarejestrowanych bezrobotnych pod względem wykształcenia stanowią osoby z wykształceniem gimnazjalnym i poniżej gimnazjalnego oraz zasadniczym zawodowym, których udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w końcu grudnia 2023r. wynosił odpowiednio 27,6% i 26,3% (w 2022r. – 31,9% i 26,1%). Odsetek bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym osiągnął poziom 17,2% (w 2022r. - 14,7%). Wykształcenie policealne bądź średnie zawodowe posiada 16,1% (w 2022r. – 15,2%) ogółu zarejestrowanych. Osoby z wykształceniem wyższym stanowiły 12,7% (w 2022r. – 12,1%).

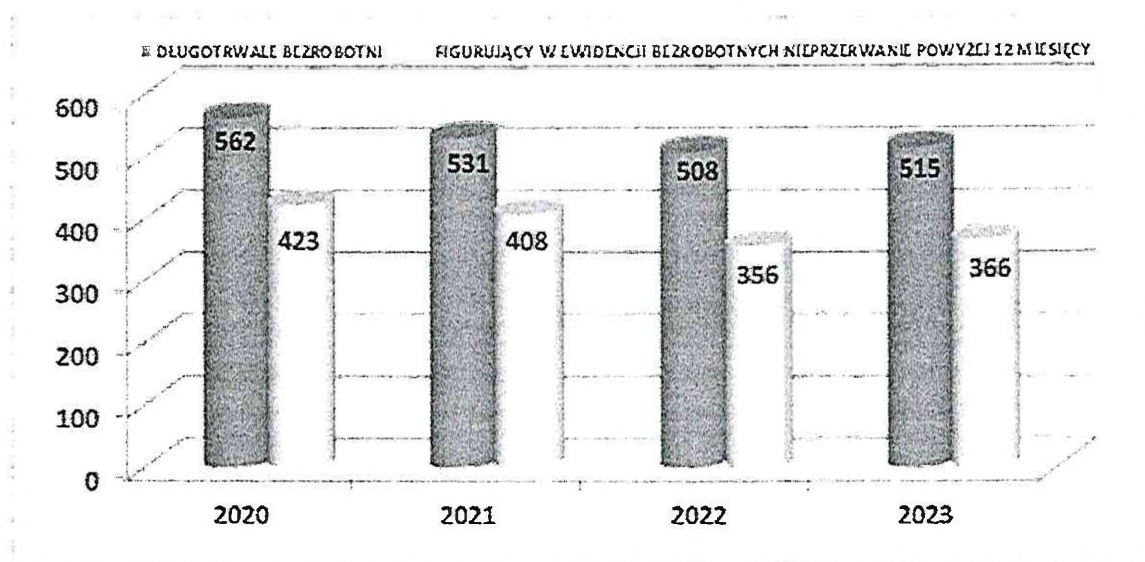
Wykres 15. Struktura bezrobotnych wg. wykształcenia

Na koniec 2023 r. 51% stanowiły osoby długotrwale bezrobotne. Jest to grupa osób gdzie czas spowodował, że trudno ich zaktywizować. Wśród najdłużej pozostających bez zatrudnienia sporo

jest osób, które co prawda poszukują pracy, ale ich kwalifikacje, umiejętności i doświadczenia (które niestety dezaktualizują się z czasem), a także wiek (osoby po 50 roku życia) powodują, że najtrudniej im znaleźć odpowiednią ofertę pracy.

Wykres 16. Bezrobotni wg czasu pozostawania bez pracy

Realizacja założonych celów

W Programie Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy dla Powiatu Zambrowskiego na lata 2021-2025 ujęto do realizacji 20 zadań.

W ramach celu szczegółowego 1. **Wsparcie przedsiębiorców w ramach Tarczy antykryzysowej** z uwagi na pandemię COVID-19 i związane z tym obostrzenia w sferze gospodarczej, podejmowane i realizowane były nowe zadania i instrumenty mające złagodzić negatywne skutki wprowadzonych ograniczeń w działalności firm i przedsiębiorców oraz służące ochronie miejsc pracy. Urzędy pracy zostały włączone we wdrażanie instrumentów z ustawy z 2.03.2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (zwaną dalej ustawą o COVID-19).

Wsparcie realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie na podstawie ustawy o COVID-19 stanowiły następujące instrumenty:

1. Dofinansowanie części kosztów wynagrodzeń pracowników oraz należnych od tych wynagrodzeń składek na ubezpieczenia społeczne, o których mowa w art. 15zzb ww. ustawy;

2. Dofinansowanie części kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 15zzc ww. ustawy;
3. Jednorazowa pożyczka na pokrycie bieżących kosztów prowadzenia działalności gospodarczej, o której mowa w art. 15zzd ww. ustawy;
4. Dotacja dla mikro i małych przedsiębiorstw, o której mowa w art. 15zze⁴, 15zze^{4a} ww. ustawy.

W 2023r. działania te zostały wstrzymane. Urząd pracy wspomagał jednak pracodawców w miarę posiadanych środków z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego.

Kolejnym celem szczegółowym jest **wspieranie osób bezrobotnych w podejmowaniu zatrudnienia**. W ramach tego celu proponowano subsydiowane formy aktywizacji m.in.: staże, szkolenia, bony na zasiedlenie, prace interwencyjne.

Zadania	Forma wsparcia	Liczba osób objętych aktywizacją zawodową / %udział w ogólnej liczbie bezrobotnych	Wysokość środków
Realizacja subsydiowanych form aktywizacji zawodowej z zastosowaniem indywidualizacji pomocy	Prace interwencyjnych	83 / 8,69%	610 913,76
	Staże	173 / 17,1%	2 109 149,17
	Podjęcie pracy w ramach bonu na zasiedlenie	25 / 2,5%	297 033,00
	Prace społecznie użyteczne	15 / 1,5%	18 870,84
	Podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	28 / 2,8%	627 000,00
	Studia podyplomowe	1 / 0,1%	6 186,85

Ogółem w roku 2023 zaktywizowano 377 osób bezrobotnych tj. 37,6% średniomiesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu łącznie wydatkowano kwotę 5 650 793,78 zł.

Wydatki poniesione na realizowane usługi i instrumenty finansowane były z:

1. Fundusz Pracy (algorytm) - 2 696 560,39 zł.
2. Projekt „Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – 2 057 117,34 zł.
3. Rezerwa Funduszu Pracy – 392 237,79 zł.

4. Program pilotażowy „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” – 196 281,60 zł.

W 2023r. realizowano następujące programy aktywizacji zawodowej, które pozwoliły na zaktywizowanie łącznie 149 osób:

- projekt „Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus – 131 osób
- Program pilotażowy „Czas na Młodych - punkty doradztwa dla młodzieży” - 17 osób
- Rezerwa Funduszu Pracy
 - Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi – 12 osób
 - Aktywizacja zawodowa bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami lub bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych – 7 osób

Rozwój lokalnej przedsiębiorczości jest jedną z form skutecznego przeciwdziałania bezrobociu, podnoszenia poziomu aktywności zawodowej, a także stymulowania rozwoju ekonomicznego i społecznego regionu. Wsparcie realizowane w ramach tego celu kierowane było do osób bezrobotnych, które miały zamiar rozpocząć własną działalność gospodarczą i obejmowało zarówno pomoc finansową, jak i merytoryczną – doradczą. W 2023 roku udzielono 37 dotacji na łączną kwotę 1 370 090,00 zł. w zakresie:

- Usługi remontowo budowlane – 7
- Usługi mechaniczne - 1
- Usługi kosmetyczne, fryzjerskie - 10
- Usługi projektowe- 3
- Usługi związane z oprogramowaniem - 2
- Montaż konstrukcji stalowych – 1
- Produkcja konstrukcji metalowych -1
- Wykonywanie instalacji elektrycznych – 1
- Usługi geodezyjne – 1
- Usługi gastronomiczne - 1
- Usługi stolarskie – 3
- Usługi sprzątające - 1
- Usługi blacharsko -lakiernicze – 1
- Wykonywanie konstrukcji i pokryć dachowych -2

- Wykonywanie instalacji wodno-kanalizacyjnych - 1
- Usługi pośrednictwa turystycznego – 1

W ramach zadania **Popularyzacja kształcenia ustawicznego wśród osób bezrobotnych, pracodawców i pracowników** podjęto działania promujące i upowszechniające ideę kształcenia przez całe życie zarówno wśród osób pracujących jak i pozostających bez pracy.

Realizacja tego celu dała osobom bezrobotnym możliwość nabycia, podniesienia lub uaktualnienia kwalifikacji zawodowych poprzez udział w różnych formach szkoleń.

W 2023r. urząd skierował 16 osób bezrobotnych w ramach szkoleń indywidualnych na łączną kwotę 66 619,70 zł.

Realizowane szkolenia odpowiadały na zapotrzebowania lokalnych pracodawców i dotyczyły tematyki, która w dużej mierze odpowiadała zawodom deficytowym tj.:

Lp.	Nazwa szkolenia	Liczba osób rozpoczynających szkolenie
1.	Kierowca kat. B, C, C+E, D	7
2.	Kompetencje cyfrowe dla osób do 30 roku życia	3
3.	Operator wózka jezdniowego z elementami recyklingu i ochroną środowiska	2
4.	Kwalifikacja wstępna pełna i przyspieszona dla kategorii C, C+E	1
5.	Operator ładowarki kl. III	1
6.	Operator koparko-ładowarki klasa trzecia, koparki jednoznaczyniowej klasa trzecia i pierwsza	1
7.	Uprawnienia energetyczne G1, G2, pompy ciepła, klimatyzacja, wentylacja	1

Przy wyborze jednostki szkolącej brano pod uwagę bazę dydaktyczną oraz poziom przekazywanej wiedzy. Przy realizacji tej formy urząd pracy współpracował z:

- Ośrodkiem Szkolenia Kierowców LUZ Łukasz Kujawa w Zambrowie (6)
- Centrum Szkoleniowe LEKTOR Radzymin (5)
- Falkowski Henryk „FALCAR” Ośrodek Szkolenia Kierowców w Łapach (1)
- On Sp. z o.o. w Rzeszowie (1)
- Zakład Doskonalenia Zawodowego w Białymstoku OKZ w Zambrowie (3)

Przedsiębiorcy, pracodawcy oraz ich pracownicy mieli możliwość udziału w formach kształcenia ustawicznego (m.in. kursy i szkolenia, egzaminy, studia podyplomowe), które były finansowane ze środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego. Na ten cel urząd wydatkował w 2023r. 308 596,66 zł. Zawarto 41 umów z pracodawcami, a wsparciem (kształceniem) objęto łącznie 250 osób. Pracownicy i pracodawcy podnosili bądź doskonalili swoje kwalifikacje w zakresie:

- usługi transportowe – 56 osoby
- opieka zdrowotna – 62 osoby
- architektura i budownictwo – 21 osób
- rachunkowość, księgowość – 1 osoba
- doskonalenie nauczycieli i nauka o kształceniu - 15 osób
- górnictwo i przetwórstwo przemysłowe – 3 osoby
- opieka społeczna – 8 osób
- informatyka i wykorzystywanie komputerów – 20 osób
- usługi gastronomiczne – 3 osoby
- zarządzanie i administrowanie – 48 osób
- prace sekretarskie i biurowe – 1 osoba
- technika i handel artykułami technicznymi – 12 osób

W ramach celu szczegółowego **Realizowanie zadań związanych w pośrednictwem pracy w ramach sieci EURES** wspierano pracodawców spoza Polski w pozyskiwaniu pracowników. W 2023r. w ramach sieci EURES nawiązano 298 kontaktów z osobami poszukującymi pracy za granicą.

Celem działania **Wsparcie pracodawców w pozyskiwaniu pracowników o pożądanых kompetencjach, w tym cudzoziemców** było zwiększenie efektywności działań w obszarze rekrutacji osób na wolne miejsca pracy zgłaszane przez pracodawców.

Pośrednicy pracy pełniący funkcję doradcy klienta instytucjonalnego będąc w stałym kontakcie z funkcjonującymi na terenie Powiatu podmiotami gospodarczymi, a także nawiązując kontakty z noworejestrowanymi pracodawcami starali się pozyskiwać wolne miejsca pracy, a także miejsca aktywizacji zawodowej. Ich działania doprowadziły do pozyskania 547 miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Doradcy klienta indywidualnego, dokonując naboru kandydatów do zatrudnienia spośród zarejestrowanych bezrobotnych wydali 873 skierowań, w wyniku których pracę podjęło 104 osoby, a staż 173 osób. W celu realizacji ofert pracy zorganizowano 14 giełd pracy. Doradcy klienta instytucjonalnego informowali lokalnych pracodawców o ustawowych formach pomocy oraz możliwościach ich uzyskania, udostępniali materiały informacyjne i zachęcali do współpracy z urzędem.

Doradcy zawodowi poprzez porady indywidualne, a także prowadzenie grupowych porad zawodowych udzielali osobom bezrobotnym i poszukującym pracy pomocy w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia, kierunku szkolenia, zmiany kwalifikacji.

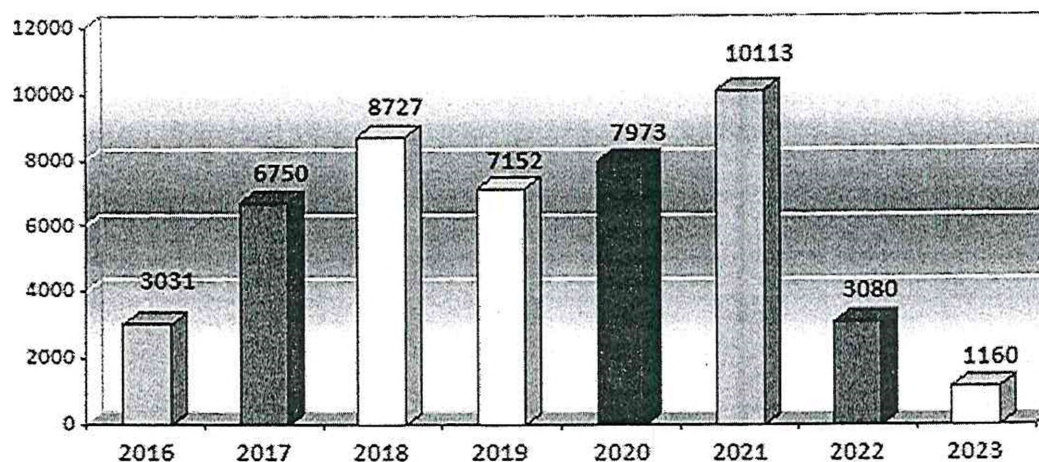
Działaniami objęto:

- poradnictwem indywidualnym - 124 osoby,
- indywidualną informacją zawodową - 396 osób,
- poradą grupową – 4 osoby
- grupową informacją zawodową – 587 osób

Z badań testowych określających predyspozycje zawodowe skorzystało 57 osób,

Pracodawcy powierzający pracę cudzoziemcom na terenie powiatu zambrowskiego złożyli w 2023r. 1172 oświadczenia o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcom, z których do ewidencji oświadczeń wpisano 1160. Wykres nr 17 przedstawia zarejestrowane oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom w okresie od 2015r. Na pracę sezonową nie wydano żadnego zezwolenia natomiast liczba wydanych informacji Starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych wyniosła 13. Zarówno oświadczenia jak i zezwolenia były wydawane terminowo.

Wykres 17. Zarejestrowane oświadczenia o zamiarze powierzenia pracy cudzoziemcom.

Na gwałtowny spadek liczby wydanych oświadczeń w roku 2022r. miał konflikt zbrojny na Ukrainie. Jeżeli obywatel Ukrainy wjechał do Polski ze względu na działania wojenne w okresie od dnia 24 lutego 2022 roku i jego pobyt w Polsce został uznany za legalny przez 18 miesięcy licząc od dnia 24 lutego 2022 roku, to jego pracę można zalegalizować wyłącznie na podstawie powiadomienia o podjęciu pracy przez obywatela Ukrainy. Zmianę tę wprowadziła ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa. Do PUP w Zambrowie wpłynęło 2186 powiadomień.

Należy nadmienić, że niektórzy obywatele Ukrainy na podstawie powyższej ustawy mogli się rejestrować w urzędzie pracy i korzystać z aktywnych form pomocy. W 2023r. rejestracji dokonało 65 obywateli Ukrainy. Ze stażu skorzystało 7 osób, 6 osób zostało zatrudnionych w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, 4 osoby podjęły pracę w ramach prac interwencyjnych.

Profesjonalna i skuteczna obsługa klientów Powiatowego Urzędu Pracy w Zambrowie.

Działania koncentrowały się na wprowadzaniu nowoczesnych rozwiązań organizacyjnych i technicznych usprawniających pracę Urzędu oraz służących podniesieniu jakości świadczonych usług, zwiększeniu ich dostępności i efektywności oraz ułatwieniu nawiązywania kontaktów zarówno z osobami bezrobotnymi, pracodawcami, jak i instytucjami współpracującymi poprzez m.in.: elektroniczną rejestrację, elektroniczne zgłaszanie ofert pracy, elektroniczny system wymiany informacji SEPI, stronę internetową www, Zieloną Linie.

Doskonalenie profesjonalizmu pracowników zapewnione zostaje przez stałe podnoszenie ich kwalifikacji na kursach, szkoleniach, seminariach.

Według stanu na 31.12.2023 r. w urzędzie pracy zatrudnionych było 23 pracowników.

W 2023 r. na jednego zatrudnionego pracownika przypadało 44 bezrobotnych.

Poziom wykształcenia pracowników jest zgodny z zakresem powierzonych im obowiązków, a ich umiejętności są ciągle doskonalone poprzez literaturę fachową, szkolenia oraz wymianę doświadczeń z innymi urzędami. Na koniec roku struktura zatrudnienia pod względem wykształcenia przedstawiała się następująco: wykształcenie wyższe - 19, policealne i średnie zawodowe- 4.

W urzędzie jest zatrudnionych 8 osób które są pośrednikami pracy oraz 2, które są doradcami zawodowymi, 2 osoby są specjalistami do spraw programów, 1 specjalistą do spraw rozwoju zawodowego. Zatrudnienie według rodzaju wykonywanych zadań kształtowała się następująco: dyrekcja – 2 osoby, kierownictwo – 2 osoby, obsługa interesantów – 14 osób, obsługa finansowa - 3 osoby, obsługa prawna – 1 osoba, obsługa administracyjna – 1 osoba. Sprawne i efektywne realizowanie zadań urzędu możliwe jest dzięki profesjonalnie przygotowanej i wykwalifikowanej kadrze, która na bieżąco doskonali swoje kompetencje zawodowe. Pracownikom umożliwiono doskonalenie i podnoszenie kwalifikacji poprzez szkolenie wewnętrzne jak i zewnętrzne. Szkolenia wewnętrzne dotyczyły:

- zmian w przepisach dotyczących ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy
- ochrony danych osobowych

Szkolenia zewnętrzne organizowane były przez m. in. Wojewódzki Urząd Pracy, Podlaski Urząd Wojewódzki oraz przez instytucje szkolące, którym urząd zlecił przeszkolenie pracowników.

Tematy szkoleń możemy podzielić na dwie grupy: dla pracowników obsługujących osoby bezrobotne oraz dla pracowników administracyjnych.

Szkolenia dla pierwszej grupy odbywały się z zakresu pośrednictwa pracy, obsługi interesantów, prowadzenia doradztwa zawodowego, organizacji szkoleń finansowanych z Krajowego Funduszu Szkoleniowego, zasad udzielania dotacji dla pracodawców i osób bezrobotnych, a także zasad udzielania pomocy publicznej dla pracodawców oraz szkoleń tzw. miękkich, np. kurs języka ukraińskiego. Pracownicy wzięli również udział w szkolenie z zakresu zatrudnienia cudzoziemców oraz pośrednictwa EURES.

Szkolenia dla drugiej grupy, tj. pracowników administracyjnych dotyczyły: zmian w przepisach podatkowych, zmian w ustawie o finansach publicznych i rozporządzeniach wykonawczych, obsługi systemu e-doręczeń, szkoleń okresowych BHP.

W trakcie całego roku pracownicy brali udział w szkoleniu dotyczącego Barometru Zawodów 2024.

REALIZATORZY PROGRAMU

Wiodącą instytucją w realizacji programu jest Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie, który przy udziale partnerów podejmuje działania w celu osiągnięcia zakładanych rezultatów programu.

Wśród partnerów należy wymienić:

- Przedsiębiorców i pracodawców, w szczególności z lokalnego rynku pracy;
- Instytucje szkoleniowe;
- Agencje zatrudnienia;
- Organizacje pozarządowe, stowarzyszenia;
- Powiatową Radę Rynku Pracy;
- Samorząd powiatowy, gminny;
- Instytucje dialogu społecznego;
- Podmioty ekonomii społecznej;
- Innych partnerów rynku pracy.

Należy nadmienić, że urząd pracy ściśle współpracuje z Powiatową Radą Rynku Pracy w skład której wchodzi obecnie 11 członków. Działalność Powiatowej Rady Rynku Pracy jest jedną z form polityki rynku pracy realizowanej przez władze publiczne na podstawie art. 21 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2023 r. poz. 735 z późn. zm.). Zgodnie z tym zapisem polityka ta opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi m.in. z Powiatową Radą Rynku Pracy.

Zgodnie z art. 22 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Powiatowa Rada Rynku Pracy jest organem doradczym Starosty w zakresie polityki lokalnego rynku pracy. Zadania w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Zambrowie na podstawie ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, aktów wykonawczych do tej ustawy oraz innych obowiązujących aktów prawnych dotyczących rynku pracy.

Organizację oraz tryb działania Powiatowej Rady Zatrudnienia określa Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 14 maja 2014 r. w sprawie rad rynku pracy (Dz. U. z 2014 , poz. 630). Określa ono także warunki, na jakich mogą uczestniczyć w posiedzeniach rad rynku pracy przedstawiciele organów, organizacji i instytucji nie reprezentowanych w radach, oraz tryb finansowania kosztów szkoleń członków rad. Rada jest organem kolegialnym. Pracami Powiatowej Rady Rynku Pracy kieruje przewodniczący Rady, a w razie jego nieobecności wiceprzewodniczący Rady.

W dniu 8 maja 2023 r. zarządzeniem nr 20/23 Starosty Powiatu Zambrowskiego została powołana na nową 4- letnią kadencję Powiatowa Rada Rynku Pracy w Zambrowie, która składa się z 9 osób.

W 2023 roku odbyły się 4 posiedzenia Rady, na których zostały podjęte następujące uchwały:

- Nr 1/2023 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 15 marca 2023 roku w sprawie: przyjęcia podziału środków Funduszu Pracy na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- Nr 2/2023 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 15 marca 2023 roku w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na lata 2021-2025, w roku 2023.
- Nr 3/2023 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 13 września 2023 roku w sprawie: przyjęcia zmian w podziale środków Funduszu Pracy na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy
- Nr 4/2022 Powiatowej Rady Rynku Pracy w Zambrowie z dnia 14 grudnia 2023 roku w sprawie: przyjęcia zmian w podziale środków Funduszu Pracy na realizację zadań wynikających z ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy

Podsumowując realizację działań podejmowanych w ramach **Programu promocji zatrudnienia oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy** w odniesieniu do wybranych założonych efektów działań w szczególności odnoszących się do wsparcia osób na rynku pracy uzyskano następujące wyniki:

- Pomimo trudnej sytuacji ekonomicznej i wysokiej inflacji zwiększyła się liczba podmiotów gospodarczych na terenie powiatu zambrowskiego o 63 podmioty;
- w ramach działań aktywizacyjnych skierowanych do osób bezrobotnych i realizowanych przez powiatowy urząd pracy (obejmujących również wsparcie

realizowane w ramach programów operacyjnych) - 377 osób zostało wyłączonych z powodu podjęcia pracy subsydiowanej, w tym 83 osoby zostały skierowane do prac interwencyjnych, 28 osób podjęło pracę w ramach refundacji kosztów zatrudnienia, 25 osób podjęło pracę poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, 37 osób uzyskało środki na podjęcie działalności gospodarczej; ponadto skierowano na szkolenia 16 osób bezrobotnych, staż u pracodawcy rozpoczęło 173 osoby, prace społecznie użyteczne – 15 osób, studia podyplomowe rozpoczęła 1 osoba;

- 828 osób podjęło prace niesubsydiowaną;
- 1111 osoby skorzystało z poradnictwa zawodowego
- 250 osób pracujących skorzystało ze wsparcia na dofinansowanie kształcenia ustawicznego w ramach Krajowego Funduszu Szkoleniowego,
- w ramach sieci EURES nawiązano 298 kontaktów z osobami poszukującymi pracy za granicą;
- do ewidencji wpisano 1160 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi.

Źródła finansowania powyższego celu:

- Fundusz Pracy (algorytm) - 2 696 560,39 zł.
- Projekt „Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021-2027” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus - 2 057 117,34 zł.
- Rezerwa Funduszu Pracy – 392 237,79 zł.
- Program pilotażowy „Czas na Młodych – punkty doradztwa dla młodzieży” - 196 281,60 zł
- Krajowy Fundusz Szkoleniowy – 301 596,66 zł.
- Wydatki fakultatywne – 336 399,30 zł.

Reasumując stałe monitorowanie poziomu bezrobocia, struktury zarejestrowanych bezrobotnych w tym znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy pozwalało na podejmowanie właściwych działań aktywizujących, przeciwdziałających długotrwałemu bezrobociu, wspierających proces wychodzenia z bierności zawodowej. Analiza sytuacji na rynku pracy umożliwiała skierowanie środków finansowych do tych grup bezrobotnych, którym najtrudniej było odnaleźć się na rynku pracy. W ramach omawianego celu strategicznego na terenie powiatu prowadzone były różnorodne działania w kierunku

łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej bezrobotnych mieszkańców, na które pozyskano dodatkowe środki finansowe z różnych źródeł tj.: z Funduszu Pracy, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Rezerwy Ministra.

II. Cel drugi strategiczny – bezpieczeństwo zdrowotne i publiczne.

1. Cel operacyjny.

- Podniesienie jakości usług medycznych.

Działania zmierzające do zapewnienia bezpieczeństwa w Powiecie Zambrowskim

- 1) Powiat Zambrowski wsparł Miasto Zambrów kwotą 500 zł w ramach akcji Sprzątania Świata (w akcji udział wzięli uczniowie: ZSA w Zambrowie, ZS1 w Zambrowie, I LO w Zambrowie oraz SOSW w Długoborzu),
- 2) Powiat Zambrowski przeznaczył 1000 zł na zakup artykułów pierwszej potrzeby dla uczennicy I LO w Zambrowie w związku z pożarem domu jednorodzinnego,
- 3) Powiat Zambrowski przekazał 2 000 000 zł na rozbudowę Szpitala Powiatowego w Zambrowie na cele inwestycyjne szpitala – budowa bloku operacyjnego wraz ze sterylizatornią oraz zagospodarowanie terenu).

III. Cel trzeci strategiczny – wspieranie rodzin i rozwój systemu pieczy zastępczej.

1. Cele operacyjne.

- Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem i rodziną.
- Pomoc i wsparcie w procesie usamodzielnienia wychowanków pieczy zastępczej
- Wspieranie i rozwijanie działań na rzecz rodzin i osób znajdujących się w sytuacji kryzysowej
- Wspieranie działań organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej i pieczy zastępczej

Realizatorzy Programu rozwoju pieczy zastępczej to Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie, Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie oraz Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie, którzy wyznaczone kierunki działań oparli na diagnozie rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Zambrowskim.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie udziela specjalistycznej pomocy dzieciom, młodzieży oraz ich rodzinom i nauczycielom (dyrektorom, pedagogom, psychologom, wychowawcom). Swoją opieką obejmuje 36 placówki oświatowe, do których wlicza się przedszkola, oddziały przedszkolne, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe

pomoc kierowana jest także do wychowanków Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zambrowie oraz Bursy Szkolnej Nr 1 w Zambrowie. Klientami Poradni są także studenci odbywający tu praktyki zawodowe.

Rejon działania poradni:

Przedszkola/szkoły	Liczba przedszkoli i szkół, wychowania przedszkolnego	Liczba uczniów
Żłobek	1	189
Przedszkola/oddziały przedszkole/punkt wychowania przedszkolnego/zespół wychowania przedszkolnego	25	1816
Szkoły podstawowe	18	3316
Szkoły ponadpodstawowe i Szkoły Policealne	12	1385
Razem	56	6706
<i>Opracowane na podstawie danych z Urzędu Statystycznego w Białymstoku (sierpień 2023)</i>		

Do zadań placówki należy w szczególności: diagnozowanie, opiniowanie, orzekanie, działalność terapeutyczna, prowadzenie grup wsparcia, udział w pracach interwencji kryzysowej, działalność profilaktyczna, poradnictwo, konsultacje, działalność informacyjno-szkoleniowa.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie w ramach programu realizowała następujące zadania.

Diagnostyka w ramach działalności dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej placówki.

Rodzaj diagnozy	Liczba osób zdiagnozowanych
psychologiczna	504
pedagogiczna	523
logopedyczna	198
preferencji zawodowych	19
Razem	1244
Konsultacje psychologiczne	369
Konsultacje pedagogiczne	70
Konsultacje logopedyczna	39
Razem	478

Na terenie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej prowadzone były w roku 2023 terapie dla dzieci i młodzieży: terapia psychologiczna, terapia pedagogiczna, terapia logopedyczna, terapia integracji sensorycznej, terapia wczesnego wspomagania rozwoju dziecka.

Charakterystyka terapii:

Rodzaj terapii	Liczba osób objętych terapią
psychologiczna	14
pedagogiczna	33
logopedyczna	64
integracji sensorycznej	16
Razem	127

Charakterystyka współpracy:

Lp.	Nazwa placówki oświatowej zgłaszająca chęć współpracy		Treść pisma
1	Żłobek Miejski w Zambrowie		Rozwój emocjonalny dziecka w wieku przedszkolnym
1.	MP nr 4		Wspomaganie rozwoju psychomotorycznego małego dziecka
2.	MP nr 6		Integracja sensoryczna – sposoby na pozytywne emocje
3	MP nr 1		„Dojrzałość szkolna, czyli, co każdy rodzic wiedzieć powinien, zanim przedszkolak stanie się uczniem”
28	Dzieci przedszkolne		
-	dyrektorzy		
34	rodzice		
16	nauczyciele		
1.	SP nr 4 Zambrów		Rola rodzica w procesie wychowania
2.	SP nr 5		Interwencja w sprawie uczennicy
3.	Szkoła Podstawowa nr 5		Interwencja w sprawie uczennicy
4.	Szkoła Podstawowa nr 5		Spotkanie zespołu w sprawie ZŚK
5.	SP nr 3		Obserwacja ucznia
6.	SP nr 4		Nowy etap edukacyjny – Jak przygotować dziecko do nauki w klasie IV

7.	Szkola Podstawowa w Starym Zakrzewie	Agresja wśród młodzieży, przyczyny jej występowania oraz sposoby radzenia sobie z nią w szkole i w domu
66	Rodzice	
31	nauczyciele	
5	dyrektorzy	
196	uczniowie	
37	Inni	
8.	PPP	Sieć doradców
9.	PPP	Sieć doradców
10.	PPP	„Jak wdrażać zintegrowaną strategię umiejętności w szkole”
11.	PPP	„Sieć pedagogów i psychologów szkolnych,,
12.	PPP	„Agresja wśród młodzieży jej przyczyny i sposoby radzenia sobie z nią,,
13.	PPP	„Jak mądrze bawić się z dzieckiem,,
14.	PPP	„Mądry rodzic po szkodzie – jak ustrzec swoje dziecko przed zagrożeniem od uzależnienia,,
15.	PPP	„Jak radzić sobie ze złością i agresją u dzieci,,
16.	PPP	Integracja sensoryczna- sposoby na pozytywne emocje
16	Dzieci przedszkolne	
-	Dyrektorzy	
3	Rodzice	
69	Nauczyciele	
10	Doradca zawodowy	

17.	ZS nr 1	Interwencja w sprawie próby samobójczej
18.	ZS nr 1	Interwencja w sprawie próby samobójczej
19.	ZSA	Spotkanie w sprawie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia
20.	ZSA	Spotkanie w sprawie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia
21.	I LO	Spotkanie w sprawie ZSK nt udzielonej pomocy p-p z odniesieniem do jej efektywności
22.	I LO	Spotkanie w sprawie zindywidualizowanej ścieżki kształcenia
6	Uczniowie	
3	Nauczyciele	
5	rodzice	
2	Dyrektorzy	
23.	Zespół Szkół w Szumowie	Efektywność zastosowanych działań w stosunku do uczniów objętych pomocą i zaleceń dla n-i do pracy na II sem 2022/2023
24.	ZSA	Trudności w uczeniu się ucznia kl. III technikum
25.	MP nr 4	Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej
26.	SP 5	Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla ucznia zdolnego

27.	ZSA	Dostosowanie wymagań dla uczniów z orzeczeniami i opiniami z uwzględnieniem dostosowania systemu oceniania uczniów
28.	ZSA	Konstruowanie diagnozy funkcjonalnej dla uczniów z orzeczeniem lub ZŚK

10	Nauczyciel/ pedagog	
2	Dyrektor	
-	rodzic	

Nazwa odbiorcy	Uczniowie	Rodzice	Nauczyciele	Dyrektorzy	Dzieci przedszkolne	Inni	Młodzież nie ucząca się	Ogółem
Liczba	202	108	129	9	44	47	-	539

OPINIOWANIE I ORZECZNICTWO

W roku 2023 Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Zambrowie wydała 482 opinie i zaświadczenia oraz 94 orzeczenia.

Orzeczenia:

Rodzaj wydanego orzeczenia	Ilość
niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	29
niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym lub znacznym	13
z niepełnosprawnościami sprzężonymi	5
zagrożonych niedostosowaniem społecznym	5
niedostosowanych społecznie	0
o potrzebie indywidualnego nauczania	13
o braku potrzeby indywidualnego nauczania	0
o potrzebie indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego	0
o braku potrzeby kształcenia specjalnego	0
o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	4
o braku potrzeby zajęć rewalidacyjno-wychowawczych	0
z niepełnosprawnością ruchową w tym z afazją	25

Opinie:

Rodzaj wydanej opinii	Ilość
Wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka	20
Odroczenia rozpoczęcia spełniania przez dziecko obowiązku szkolnego	15
Dostosowanie wymagań edukacyjnych wynikających z programu nauczania do indywidualnych potrzeb edukacyjnych ucznia	83
Udzielenia zezwolenia na indywidualny program lub tok nauki	0
Przyjęcia ucznia do szkoły podstawowej do oddziału przysposabiającego do pracy	0
Przyjęcie ucznia szkoły podstawowej do oddziału przysposabiającego do pracy	0
Zezwolenia na zatrudnienie młodocianego w celu przyuczenia do wykonywania określonej pracy lub nauki zawodu	12
Objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu	62
Objęcie dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w szkole lub placówce	176
Inne opinie o przebadanych	83
O specyficznych trudnościach w uczeniu się	25
Zindywidualizowana ścieżka kształcenia	3

W Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Zambrowie na dzień 31.12.2023 r. przebywało 57 wychowanków w przedziale wiekowym:

- od 7 do 13 lat – 12 osób
- od 14 do 17 lat – 45 osób
- od 18 do 24 lat – 4 osoby

W tym:

- sierot – 4 osoby
- półsierot – 18 osób
- w SOSW w Długoborzu uczy się 11 wychowanków

Do placówek opiekuńczo – wychowawczej dzieci trafiają na podstawie Postanowienia Sądu Rejonowego i skierowania wydanego przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie. Najczęstszą przyczyną kryzysu w rodzinach, a tym samym pobytu dzieci w placówce jest trudna, dysfunkcyjna sytuacja rodzinna, niewydolność wychowawcza rodziców, nadużywanie przez nich alkoholu, narkotyków, sieroctwo, duża absencja dzieci na zajęciach lekcyjnych. Małoletni wychowankowie mają duże braki dydaktyczne, są zaniedbani środowiskowo. Coraz częściej zdarza się, że małoletni sięgają po substancje odurzające, narkotyki.

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie w 2023 roku zajmowało się prowadzeniem i obsługą czterech placówek opiekuńczo – wychowawczych, w każdej z nich może przebywać do 14 wychowanków.

Praca w placówkach polegała na codziennym życiu zbliżonym do życia w normalnej rodzinie naturalnej. Dzieci pod opieką i nadzorem wychowawców uczyły się i doskonaliły umiejętności związane z prowadzeniem gospodarstwa domowego typu: robiły zakupy, przygotowywały posiłki, racjonalnie gospodarowały posiadanymi środkami finansowymi. W ten sposób przygotowywały się do dorosłego życia. Większość z nich nabyła już wiele umiejętności, które będą wykorzystywać w samodzielnym funkcjonowaniu po opuszczeniu naszych placówek. W wolnym czasie podopieczni chętnie uczestniczą w różnego rodzaju zajęciach:

- wychowawczych
- dydaktyczno - wyrównawczych
- plastyczno – technicznych
- sportowych
- komputerowych
- terapeutycznych
- warsztatach profilaktycznych prowadzonych przez pedagoga i psychologa
- starsi chłopcy lubią majsterkować, gdzie również uczą się posługiwać różnymi narzędziami potrzebnymi w gospodarstwie domowym.

Wychowankowie uczestniczyli także w zajęciach przygotowujących do samodzielnego życia i w Treningu Zastępowania Agresji, gdzie doskonalili swoje umiejętności społeczne, uczyli się opanowywać swoje emocje w sytuacjach trudnych, a w chwili pokus dokonywać właściwych wyborów, akceptowanych społecznie, zgodnych z obowiązującymi zasadami

i normami współżycia w gronie rówieśników i ludzi dorosłych. Brali udział w konsultacjach z terapeutą uzależnień i psychoterapeutami w Łomży i Zambrowie.

Młodzież i dzieci chętnie korzystała z posiadanego przez nas sprzętu sportowego: bilard, siłownia, tenis stołowy, a także korzystali z hali sportowej, orlika gdzie doskonalili swoje umiejętności gry w piłkę halową, koszykówkę oraz siatkówkę. Wykonywali również piękne prace plastyczne na różne konkursy, uczestniczyli w konkursach muzycznych. Kilkoro wychowanków systematycznie uczęszcza na treningi piłki nożnej do Klubu Sportowego Olimpia Zambrów.

W swojej pracy opiekuńczo – wychowawczej uświadamiano wychowankom znaczenie uczuć w życiu człowieka, zapoznawani byli z takimi definicjami pojęć jak: miłość, przyjaźń, empatia, akceptacja, oparcie, poczucie bezpieczeństwa i przynależności. Wychowawcy uświadamiali swoim podopiecznym w jakim obszarze możemy poprawić swoje „bycie” w rodzinie, znaczenie w życiu takich wartości jak: odpowiedzialność, systematyczność, pracowitość, wytrwałość w dążeniu do celu, odporność na niepowodzenia i trudności, asertywność. Wyjaśniano mechanizmy powstawania nałogów, eliminowano postawy roszczeniowe, wzmacniano wiarę w siebie, w możliwość osiągnięcia sukcesów w dorosłym życiu. Wypracowano nawyki poprzez wykonywanie zwykłych codziennych czynności, które przygotowują wychowanków do roli osób dorosłych. Pracownicy Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie na bieżąco pracują z rodzinami i bliskimi osobami wychowanków, badają możliwość ewentualnego powrotu dziecka do rodziny.

W okresie od 01.01.2023r do 31.12.2023r. z placówek odeszło 9 wychowanków, w tym:

- 2 osoby powróciły do rodziny naturalnej,
- 1 osoba została umieszczona w rodzinie zastępczej
- 6 osób usamodzielniało się

W roku 2023 przybyło do Placówek 13 wychowanków, którzy zostali umieszczeni na podstawie postanowień sądów.

Utrzymywany jest stały kontakt z wychowankami usamodzielnionymi, którym oferowane jest wsparcie w rozwiązywaniu ich codziennych problemów.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie zgodnie z głównym celem Programu realizowało rozwój systemu pieczy zastępczej, zapewniało profesjonalne wsparcie rodzinom i rodzinnym formom pieczy zastępczej w pełnieniu ich funkcji, jak również pomoc

w usamodzielnianiu wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych.

W związku z powyższym w Powiecie Zambrowskim na dzień 31.12.2023 r. funkcjonowało 19 rodzin zastępczych, w tym 11 rodzin zastępczych spokrewnionych, 7 rodzin zastępczych niezawodowych i 1 rodzina zastępcza zawodowa, w których przebywało łącznie 37 dzieci.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodziny zastępcze, na każde umieszczone dziecko, otrzymywały świadczenie na pokrycie kosztów jego utrzymania w wysokości:

- 1) 899,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej;
- 2) 1 361,00 zł miesięcznie – w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej.
- 3) rodzinie zastępczej na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 274,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w Powiecie Zambrowskim w roku 2023. (Stan na 31.12.2023 r.)

Typ rodziny Rok 2023	Rodziny zastępcze		Liczba dzieci	Dzieci umieszczone w 2023
	Ogółem	Powstałe w 2023		
spokrewnione	11	3	25	4
niezawodowe	7	2	9	3

zawodowe	1	0	3	0
w tym:				
zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego	0	0	0	0
zawodowa specjalistyczna	0	0	0	0
Razem liczba rodzin zastępczych i dzieci w nich umieszczonych	19	5	37	7

Zródło: Dane własne PCPR w Zambrowie.

W roku 2023 z rodzin zastępczych: 1 dziecko wróciło do rodziny naturalnej, 1 zostało umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej, po czym ponownie wróciło do rodziny zastępczej, 1 wychowanek założył własne gospodarstwo domowe.

Na terenie działania innych powiatów w rodzinach zastępczych w 2023 r. przebywało 11 małoletnich pochodzących z terenu Powiatu Zambrowskiego. Zgodnie z art. 191 ust.1 pkt 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej „Powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi: wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej”.

Zgodnie z art. 191 ust 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177) w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki, w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka- w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka – w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

Gminy które ponoszą odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej:
Miasto Zambrów, Gmina Szumowo, Gmina Kołaki Kościelne, Gmina Rutki, Gmina Zambrów,
Miasto Białystok, Miasto Łomża.

Powiaty, które ponoszą odpłatność za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej: Powiat
Kolneński, Powiat Wysokomazowiecki, Powiat Warszawski Zachodni, Powiat Bielski, Powiat
Wołomiński.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na usamodzielnienie
wychowanków placówek i wychowanków rodzin zastępczych w 2023 r., wypłaciło kwotę –
73 311,99 zł

Poniższa tabela przedstawia szczegółowe wydatkowanie kosztów.

Tabela 4. Usamodzielnianie wychowanków pieczy zastępczej w roku 2023.

Rok 2023	Wychowankowie placówki	Liczba wychowanków	Wychowankowie rodzin zastępczych	Liczba wychowanków
Usamodzielnienie	17 936,00 zł	2	13 200,00 zł	2
zagospodarowanie	3 811,89 zł	2	7 899,00 zł	4
kontynuowanie nauki	17 527,00 zł	3	12 938,10 zł	3
Łączna kwota:	39 274,89 zł		34 037,10 zł	

Źródło: Dane własne PCPR w Zambrowie.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w roku 2023 przeprowadziło 33 postępowania
administracyjne zmierzające do oceny sytuacji materialnej, bytowej majątkowej rodziców

dzieci umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 40 postępowań dla rodziców dzieci przebywających w instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na podstawie powyższej oceny zostało wydanych: 19 decyzji administracyjnych dla rodzin biologicznych dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i 2 decyzje naliczające odpłatność za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, 33 decyzje administracyjne dla rodzin biologicznych dotyczących odstąpienia od ustalenia odpłatności za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej i 6 decyzji naliczających odpłatność za pobyt dziecka w instytucjonalnej pieczy zastępczej. W 2023 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wniosło do Sądu Rejonowego w Zambrowie 12 pozwów o alimenty na rzecz małoletnich dzieci. W 2023 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie zorganizowało 4 spotkania, na których dokonano 92 ocen sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinnej pieczy zastępczej oraz 5 spotkań, na których dokonano 9 ocen rodzin zastępczych, w związku z czym do Sądu Rejonowego w Zambrowie przekazano 92 opinie dotyczące dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i 9 opinii dotyczących rodzin zastępczych. W ubiegłym roku 4 osoby odbyły indywidualne szkolenie dla kandydatów na rodziny zastępcze niezawodowe i 1 osoba dla kandydatów na rodzinę zastępczą zawodową. W 2023 r. podczas 4 spotkań sporządzono 39 planów pomocy dziecku.

W ramach promowania idei rodzicielstwa zastępczego Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie jak co roku poprzez ogłoszenie w Internecie, tablicy informacyjnej oraz informacji do Urzędów Gmin i do proboszczów wszystkich parafii na terenie Powiatu Zambrowskiego zachęcało do zgłaszania się kandydatów do odbycia szkolenia do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Ponadto zorganizowano 3 wydarzenia dla rodzin zastępczych: Lato z PCPR w dniu 12.07.2023 r., Mikołajki z PCPR w dniu 6.12.2023 r. oraz wyjazd w ramach Dnia Rodzicielstwa Zastępczego na warsztaty taneczne i rękodzielnicze oraz występ Zespołu Ludowego Pieśni i Tańca „Mazowsze” w dniu 31.05.2023 r.

W Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie na koniec 2023 r. opieką koordynatora objętych było 7 rodzin zastępczych, w których przebywało łącznie 13 dzieci. Dla wszystkich rodzin zastępczych zostały przeprowadzone warsztaty szkoleniowe o następującej tematyce :

- „Prawa i obowiązki rodzin zastępczych”
- „Skrzydła Ikarów-wzmacnianie kompetencji wychowawczych”,

Zorganizowane były 3 spotkania grupy wsparcia dla rodzin zastępczych spokrewnionych, niezawodowych i zawodowych.

Konsultant w roku 2023 miał pod opieką 12 rodzin zastępczych, których w ciągu roku przebywało 24 dzieci. Konsultant odwiedzał środowisko przebywania dzieci w pieczy zastępczej jak również udzielał porad dotyczących opieki i wychowania rodzinom zastępczym. Ponadto konsultant odpowiadał na zapytania dotyczące umieszczenia małoletnich z innych powiatów w naszych placówkach opiekuńczo-wychowawczych, kompletował dokumentację dziecka umieszczonego w placówce na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego.

Ponadto specjalista pracy z rodziną odpowiadał na zapytania dotyczące umieszczania małoletnich z innych powiatów w naszych placówkach opiekuńczo – wychowawczych, kompletował dokumentację dziecka umieszczonego w placówce na podstawie postanowienia Sądu.

Na podstawie upoważnienia wydanego przez Zarząd Powiatu Zambrowskiego na mocy Uchwały Nr 325/23 z dnia 3 marca 2023 r. w roku 2023 Kierownik PCPR w Zambrowie wspólnie z Wicestarostą Zambrowskim przeprowadził 1 kontrolę w rodzinie zastępczej spokrewnionej i 1 kontrolę w rodzinie zastępczej niezawodowej funkcjonujących na terenie Powiatu Zambrowskiego, jak również kontrolę 2 placówek opiekuńczo – wychowawczych działających w COPO-W w Zambrowie. W ramach monitorowania funkcjonowania rodzin zastępczych kierownik PCPR w Zambrowie uczestniczył w spotkaniu promującym rodzicielstwo zastępcze w Stowarzyszeniu „Szansa” w Zambrowie.

Pracownik socjalny, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej, konsultant jak również inni pracownicy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie na bieżąco współpracują z instytucjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny, między innymi z:

1. Sądami Rejonowymi Wydziały Rodzinne i Nieletnich,
2. Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Zambrowie,
3. Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Białymstoku, Ośrodkiem Adopcyjnym w Łomży,
4. Centrum Pieczy Zastępczej w Łomży,
5. Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Zambrowie,
6. Komendą Powiatową Policji w Zambrowie ,

7. Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Zambrowie,
8. Gminnymi Ośrodkami Pomocy Społecznej,
9. Powiatami pochodzenia dzieci,
10. Proboszczami parafii na terenie Powiatu Zambrowskiego.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie kompleksowo pomaga ofiarom przemocy w rodzinie poprzez współpracę z placówkami. Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji a także fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy rodzinie – Niebieska Linia. Kontynuowana jest też ścisła współpraca z kuratorami sądowymi oraz pracownikami ośrodków pomocy społecznej. W strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie funkcjonuje Punkt informacyjno-konsultacyjny dla rodzin naturalnych, zastępczych oraz adopcyjnych. W roku 2023 psycholog udzielił 42 porad 22 osobom.

IV. Cel czwarty strategiczny – wspieranie osób niepełnosprawnych.

1.Cele operacyjne.

- rozwój systemu rehabilitacji społecznej i zawodowej osób niepełnosprawnych.
- Dofinansowania osobom fizycznym do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się oraz dofinansowanie do zakupu sprzętu rehabilitacyjnego oraz dofinansowanie turnusu rehabilitacyjnego i zakupu środków pomocniczych

Na terenie Powiatu Zambrowskiego funkcjonują 2 ośrodki prowadzące działalność w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej, przygotowujące osoby niepełnosprawne do aktywnego włączenia się w życie społeczne oraz do podjęcia pracy zawodowej odpowiadającej ich psychofizycznym możliwościom.

- Warsztaty Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Służek NMPN w Szumowie
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie

Warsztat Terapii Zajęciowej Zgromadzenia Sióstr Służek NMPN w Szumowie realizował w 2023 r. zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zmierzającej do ogólnego rozwoju i poprawy sprawności każdego uczestnika, niezbędnych do możliwie niezależnego, samodzielneho i aktywnego życia w środowisku. Obejmował rehabilitację zawodowo - społeczną 45 osób niepełnosprawnych.

Rehabilitacja społeczna i zawodowa odbywała się w grupach 5 osobowych w 9 następujących pracowniach terapeutycznych:

- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni artystycznej,
- pracowni krawiecko – hafciarskiej,
- pracowni multimedialnej,
- pracowni poligraficzno – reklamowej,
- pracowni stolarsko – technicznej,
- pracowni ogrodniczo – bukieciarskiej,
- pracowni rękodziela artystycznego,
- pracowni ogólnorozwojowej.

zgodnie z Planem Działalności Warsztatu i Programami poszczególnych pracowni.

Każdy z uczestników realizował indywidualny program rehabilitacji i terapii, w którym zawarte były zadania z zakresu rehabilitacji ogólnej, rehabilitacji społecznej, rehabilitacji zawodowej, rehabilitacji zdrowotnej oraz współpracy z rodziną. Ponadto każdy z uczestników WTZ korzystał ze wsparcia psychologicznego, rehabilitacji ruchowej oraz indywidualnej specjalistycznej pomocy medycznej.

Realizowane przez Warsztat zadania i cele z zakresu rehabilitacji ogólnej (czynności życia codziennego oraz zaradności osobistej) osiągnęte były poprzez trening w zakresie czynności życia codziennego, ćwiczenia w zakresie samoobsługi i higieny osobistej, trening w zakresie wyglądu zewnętrznego odpowiedniego zachowania się, zajęcia z gospodarstwa domowego. Obserwując poziom funkcjonowania uczestników dostrzega się wzrost troski o higienę osobistą, własne zdrowie, schludny wygląd, utrzymanie sprawności fizycznej. Jest widoczny wzrost empatii i chęć pomagania innym. Zauważa się troskę o utrzymywanie porządku w najbliższym otoczeniu i na stanowisku pracy. Dostrzega się także większą samodzielność w wykonywaniu czynności samoobsługowych takich jak: estetyczne przygotowanie oraz spożywanie posiłku, ubieranie się, stosowanie zasad bezpiecznego poruszania się na drodze, planowanie wydatków i racjonalne dysponowanie pieniędzmi, dokonywanie prostych zakupów, różnego rodzaju opłat, samodzielne skorzystanie z usług fryzjera, poczty, obsługa telefonu, systematyczność uczęszczania na zajęcia do WTZ.

Sprawności psychofizyczne niezbędne w pracy nabywane i rozwijane były poprzez: trening przygotowania do podjęcia pracy, trening umiejętności pracy w zespole i współodpowiedzialności za wykonywane zadanie, podnoszenie sprawności ruchowej i manualnej, ćwiczenia koncentracji i pamięci, ćwiczenia wytrwałości i odpowiedzialności, doprowadzanie powierzonego zadania do końca, ćwiczenia w zakresie dokładności pracy oraz przestrzegania dyscypliny pracy, ćwiczenia w zakresie samodzielnego planowania, kontrolowania i wykonywania zadania.

W ocenie realizacji tego zadania dostrzega się postęp w rozwoju postaw oraz umiejętności zawodowych. Wiedza, którą nabyli uczestnicy, dotyczą konkretnych umiejętności zawodowych związanych z realizacją programów w konkretnych pracowniach jest bardziej wykorzystywana przez nich w sposób praktyczny.

Nastąpił wzrost motywacji do pracy, kreatywności, skupienia na zadaniu i wytrwałości podczas realizacji zadań. Uczestnicy pracują bardziej starannie, dokładnie, oszczędnie i bardziej odpowiedzialnie obchodzą się z materiałami i narzędziami. Wykonywane prace są estetycznie. Wzrosło tempo pracy. Uczestnicy wykazują również większe poczucie odpowiedzialności za powierzone zadania i doprowadzają je do końca. Akceptują i stosują się do poleceń przełożonych, przyjmują konstruktywną krytykę, wzajemnie sobie pomagają. Uczestnicy dostosowują techniki pracy do realizacji zleconych czynności, wykorzystują wcześniej nabyte umiejętności do rozwiązywania zadań bardziej złożonych. Jest zauważalny wzrost umiejętności zawodowych i dojrzałości, a w tym przestrzeganie dyscypliny pracy, regulaminu poszczególnych pracowni oraz WTZ.

Przygotowanie do życia w środowisku społecznym odbywało się poprzez trening umiejętności interpersonalnych, trening wiedzy o sobie samym, trening rozwiązywania problemów w trudnych sytuacjach międzyludzkich, ćwiczenie umiejętności komunikacyjnych, ćwiczenie umiejętności komunikowania się poprzez Internet, ćwiczenie aktywności w sytuacjach społecznych, ćwiczenie z orientacji przestrzennej, ćwiczenia w pełnieniu roli uczestnika WTZ.

W zakresie rehabilitacji społecznej dostrzega się wzrost umiejętności komunikowania się, tworzenia i utrzymywania prawidłowych więzi oraz relacji koleżeńskich i przyjacielskich, niesienia pomocy innym, podporządkowywania się opiekunom i przełożonym. Dostrzega się

postępy w wyrażaniu emocji w sposób społecznie akceptowany, w używaniu zwrotów grzecznościowych i reagowaniu adekwatnie do zaistniałej sytuacji, konkursach czy przeglądach. Wzrosła zdolność empatii (zrozumienie ograniczeń innych, chęć niesienia pomocy bardziej potrzebującym, zainteresowanie sprawami drugiego człowieka), chęć współpracy w grupie oraz reprezentowania placówki w różnego rodzaju przedstawieniach teatralnych. Zauważa się też postęp w szybkiej adaptacji nowych uczestników WTZ.

W roku 2023 Warsztat podejmował działania na rzecz rehabilitacji społecznej, biorąc udział w wydarzeniach i imprezach kulturalnych, które miały miejsce powiecie Zambrowskim i województwie podlaskim. Organizował wycieczki turystyczno - krajoznawcze, spotkania okolicznościowe, konkursy, zabawy, dyskoteki.

Podejmowane przez Warsztat zadania w zakresie rehabilitacji zawodowej i społecznej pozytywnie wpływają na rozwój psychiczny, fizyczny, zawodowy i społeczny oraz podnoszą jakość życia osób niepełnosprawnych, zmniejszają skutki niepełnosprawności, a także przeciwdziałają ich społecznemu wykluczeniu.

Poprzez udział w zajęciach uczestnicy naszego Warsztatu poznają swoje możliwości, predyspozycje, rozwijają zainteresowania i umiejętności zawodowe, podnoszą swoją samoocenę, kształtują postawy oraz uczą się aktywnego i na miarę możliwości, samodzielnego życia w środowisku i społeczeństwie.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie realizował zadania zgodnie z programami i planem pracy na 2023 rok oraz określonymi celami. Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie to wyjątkowe miejsce, w którym uczestnicy mają możliwość rozwoju osobistego poprzez naukę nowych umiejętności lub podtrzymywanie umiejętności zdobytych wcześniej, np. w zakresie czynności dnia codziennego, funkcjonowania w życiu społecznym. Zarówno podopieczni, jak i osoby sprawujące opiekę, czerpią od siebie nawzajem. Poszczególne zadania, terapia, treningi były systematycznie prowadzone. Nadrzędnym celem działalności naszej placówki było i jest podnoszenie jakości życia, zapewnienie oparcia społecznego osobom mającym trudności z kształtowaniem swoich relacji z otoczeniem. Polega to przede wszystkim na podtrzymywaniu i rozwijaniu umiejętności

niezbędnych do samodzielnego życia. Oparcie to w szczególności dotyczy partnerskiej porady i pomocy w sprawach związanych z relacjami społecznymi, gospodarowaniem pieniędzmi, załatwianiem spraw poza domem, wykonywaniem różnych zajęć i prac, aktywnym spędzaniem wolnego czasu, motywowaniem do pracy przez wykorzystanie posiadanych umiejętności, utrzymywaniem kontaktów z rodziną i przyjaciółmi. Wszystkim tym działaniom przyświeca myśl, by utrzymać uczestników ŚDS w ich środowisku społecznym i rodzinnym. Zaproponowane przez ŚDS programy wspierająco – aktywizujące pomagały uczestnikom w rozwijaniu jak największego stopnia ich autonomii oraz wspierały środowisko rodzinne. Reasumując powyższe zasady można stwierdzić, iż celem aktywizacji w placówce było i jest: kształtowanie motywacji do akceptowanych przez otoczenie zachowań, wyrabianie nawyków celowej aktywności, trening w sposobie życia zbliżonym do zwyczajowych norm. Realizowane systematycznie zadania spowodowały pozytywne zmiany w funkcjonowaniu uczestników w sferach: intelektualnej, emocjonalnej i społecznej. Nieliczni podopieczni z perspektywy chorego potrafią przestawić swój tor myślenia i zwrócić uwagę na sprawy nie związane z chorobą. Podopieczni stali się bardziej otwarci na drugiego człowieka, w miarę możliwości odważni – biorąc udział w różnego rodzaju konkursach, przeglądach, współpracują, odnajdują swoje miejsce w grupie, lepiej sobie radzą w podstawowych czynnościach życia codziennego. Celowa jest obecność, tolerancja, wyrozumiałość, opieka terapeuty gotowego pomóc w trudnej sytuacji uczestnikowi i jego rodzinie- daje poczucie bezpieczeństwa, możliwość nawiązania kontaktu, wytworzenia systemu wzajemnej pomocy.

Praca z uczestnikami oparta była na podstawie programów działalności dla typu domu A – dla osób przewlekłe psychicznie chorych, B- osób upośledzonych umysłowo, C – osób wykazujących inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych, D- osoby ze spektrum autyzmu i niepełnosprawnością sprzężoną, rocznym planie pracy zatwierdzonym przez Wydział Polityki Społecznej Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego w Białymstoku oraz Starostę Zambrowskiego, na podstawie którego przygotowany był indywidualny plan postępowania wspierająco – aktywizującego. Określony w programach cel funkcjonowania zakładał między innymi zwiększenie zaradności i samodzielności życiowej uczestników, a także ich integrację społeczną. Oferowane programy jak plan pracy domu na 2022 rok odnosiły się do usług określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz.U. z 2020 r., poz.249). Programy działalności i plan pracy realizowane były poprzez tygodniowe plany zajęć wspierająco –

aktywizujących zgodne z indywidualnym planem postępowania wspierająco – aktywizującego uczestnika. Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie świadczył usługi w ramach indywidualnych i zespołowych treningów samoobsługi oraz treningów umiejętności społecznych, które polegały przede wszystkim na nauce, rozwijaniu i podtrzymywaniu umiejętności w zakresie czynności dnia codziennego oraz funkcjonowania w życiu społecznym. Ustalenie potrzeb oraz możliwości uczestnika było niezbędne do opracowania indywidualnego planu postępowania wspierająco- aktywizującego w uzgodnieniu z uczestnikiem lub jego opiekunem prawnym.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Zambrowie organizował różnego rodzaju spotkania, uroczystości, projekcje, wyjścia na koncerty, wystawy itp.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie ze środków PFRON przekazywanych wg algorytmu w 2023 r. dofinansowało:

- uczestnictwo 69 osobom w turnusach rehabilitacyjnych na kwotę **117 875,61 zł**
- zakup sprzętu służącego rehabilitacji dla 10 osób na kwotę **18 998,59 zł**,
- zakup przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych dla 221 osób na kwotę **410 954,72 zł**
- likwidację barier architektonicznych w miejscu zamieszkania dla 5 osób na kwotę **50 000 zł**:
- likwidację barier w komunikowaniu się dla 11 osób na kwotę **27 500,00 zł**,
- likwidację barier technicznych dla 2 osób na kwotę **11 200,00 zł**
- do utrzymania Warsztatów Terapii Zajęciowej w Szumowie ze środków z PFRON w wysokości **1 327 320,00 zł**, Powiat Zambrowski dofinansował ze środków własnych działalność WTZ w wysokości **147 480,00 zł**.

Ponadto w 2023 roku w ramach realizacji programu "Aktywny Samorząd" zawarto umowy na łączną kwotę **114 687,89 zł.**, w tym:

- w ramach Modułu II (studenci) na pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym kwotę **24 374,20 zł** (do 31.12.2023 r.)
- w ramach Modułu I kwotę **57 850,69 zł** (do 31.12.2023 r.)

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie wspierało rodziny z osobami niepełnosprawnymi i udzielało pomocy w zakresie kompletowania dokumentów w celu uzyskania należnych świadczeń.

Na podstawie podpisanego porozumienia z miastem Łomża o stopniu niepełnosprawności orzeka Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Łomży. W 2023 r. zespół wydał 722 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności mieszkańcom Powiatu Zambrowskiego, w tym 631 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom dorosłym powyżej 16 roku życia i 91 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności osobom, które nie ukończyły 16 roku życia.

W 2019 roku Powiat Zambrowski przystąpił do Systemu obsługi wsparcia finansowego ze środków PFRON, zwanego dalej: „Systemem SOW”, który realizuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie. Od 2020 roku osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski elektronicznie.

Na podstawie art. 44b ust. 1, art. 44 c ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2023 r. poz. 100) oraz § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2003 roku w sprawie organizacji oraz trybu działania wojewódzkich i powiatowych społecznych rad do spraw osób niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 62, poz. 560) zarządzeniem Starosty Zambrowskiego z dnia 10 lipca 2023 roku powołano Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Do zakresu działania Społecznej Rady należy w szczególności:

1. inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do:
 - a) integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych;
 - b) realizacji praw osób niepełnosprawnych;
2. opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych;
3. ocena realizacji programów;
4. opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem skutków dla osób niepełnosprawnych.

W związku z powyższym w 2023 roku odbyło się 5 spotkań Powiatowej Społecznej Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych, na których wydano 9 uchwał.

V. Cel piąty strategiczny – działania na rzecz innych grup zagrożonych wykluczeniem społecznym.

1. Cel operacyjny.

- Wsparcie osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie działając na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym oferuje pomoc w różnych dziedzinach tj. pomoc dzieciom pozbawionym opieki rodziców biologicznych (w tym praca na rzecz rodzin zastępczych oraz ich wychowanków), pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia (m.in. młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze), a także pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy. Specjaliści pracujący w PCPR w Zambrowie codziennie udzielają porad oraz informują o prawach i uprawnieniach telefonicznie i w kontakcie bezpośrednim.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie włącza się w pomoc ofiarom przemocy w rodzinie poprzez efektywną współpracę z innymi placówkami m.in. Ośrodkami Pomocy Społecznej, Komendą Powiatową Policji a także fundacjami i stowarzyszeniami działającymi na rzecz pomocy rodzinie – Niebieska Linia. Kontynuowana jest ścisła współpraca z kuratorami sądowymi oraz pracownikami ośrodków pomocy społecznej. W wyniku tej współpracy w 2023 roku do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie nie zgłosiły się osoby z prośbą o objęcie rodzin wsparciem specjalistów.

W celu podniesienia kompetencji rodzicielskich zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Zambrowie w 2023 r. przeprowadziło otwarte zajęcia pedagogizujące dla rodzin na terenie powiatu zambrowskiego o następującej tematyce: „Bezpieczny Dom”.

W kwietniu ubiegłego roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w sali konferencyjnej Starostwa Powiatowego zorganizowało szkolenie o tematyce „Ośrodki Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przestępstwem – komu i w jaki sposób pomagać”. Szkolenie zostało

zorganizowane dla przedstawicieli MOPS, GOPS w Zambrowie, Ośrodka Pomocy Społecznej w Rutkach, Szumowie i Kołakach Kościelnych, Szpitala Powiatowego w Zambrowie, służb mundurowych, Kuratora Sądowego, Dyrektora Centrum Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych. Spotkanie poprowadził Pan Adam Romanowicz.

Wszystkie cele strategii były zrealizowane.

Sprawozdanie sporządzono na podstawie informacji
uzyskanych z jednostek samorządu terytorialnego
szczebla powiatowego
Sporządziła Ewa Konopka
Zambrów, dnia 21.03.2024 r.

